

EESTI AUTORITE ÜHINGU PÕHIKIRI

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Eesti Autorite Ühing (edaspidi – EAÜ) on kirjandus-, kunsti- ja muusikateoste autorite ja nende õiguste omajate vabatahtlikul ühinemisel põhinev kasumit mittetaotlev ühiskondlik organisatsioon, mille eesmärgiks on nende autoriõiguste teostamine. EAÜ on autoriõiguste omajate kollektiivse esindamise organisatsioon.

1.2. EAÜ on 1932. aastal loodud Eesti Autorikaitse Ühingu õigusjärglane.

1.3. EAÜ juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi seadusandlusest, Eesti Vabariigi rahvusvahelistest lepingutest, Euroopa Liidu õigusest, rahvusvahelistest autoriõiguskonventsioonidest, käesolevast põhikirjast, EAÜ rahvusvahelistest lepingutest, EAÜ üldkoosoleku, revisjonikomisjoni ning juhatuse otsustest.

1.4. EAÜ on juriidiline isik. EAÜ Büroo aadress on Lille 13, Tallinn 10614, Eesti.

1.5. EAÜ vastutab oma kohustuste täitmise eest temale kuuluva varaga, millele vastavalt seadusandlusele võib pöörduda sissenõude. EAÜ ei vastuta oma liikmete kohustuste eest ning liikmed ei vastuta EAÜ kohustuste eest.

1.6. EAÜ võib astuda muude seltside, liitude, koondiste jt ühenduste liikmeks, säilitades seejuures iseseisvuse ja juriidilise isiku õigused.

1.7. EAÜ võib asutada oma eesmärkide teostamiseks oma vahenditega iseseisvaid juriidilisi isikuid, jäädes nende liikmeks, osanikuks või aktsionäriks või osaleda selliste juriidiliste isikute asutamisel.

1.8. EAÜ võib asutada vajalikke sihtfonde autorite loomingu- ja elukondlike huvide ning Eesti autorite teoste tutvustamiseks välisriikides.

1.9. EAÜ teeb vastavalt sõlmitud lepingutele koostööd teiste organisatsioonidega, sealhulgas ka rahvusvaheliste organisatsioonidega ja organisatsioonidega välismaal.

2. EAÜ ÜLESANDED

2.1. Oma eesmärkide saavutamiseks EAÜ:

2.1.1. esindab autoreid nende õiguste teostamisel, mille autorid või nende õiguste omajad on EAÜ-le üle andnud lepingu alusel, või mille teostamise õigus on EAÜ-l seaduse alusel;

2.1.2. sõlmib teoste kasutajatega lepinguid teoste kasutamiseks autoritele ja nende õiguste omajatele võimalikult soodsatel tingimustel;

2.1.3. sõlmib kokkuleppeid huvide vastastikuse esindamise kohta välisriikide autoriõiguse organisatsioonidega;

2.1.4. kogub ja maksab välja autoritasu EAÜ liikmetele ning välisriikide autoritele nende teoste kasutamise eest;

2.1.5. esindab oma liikmeid ning lepingu või seaduse alusel ka liikmeks mitteolevaid isikuid (kliente) kohtus, riigorganites ja muudes organisatsioonides autoriõigusega seotud küsimustes;

2.1.6. kaitseb õiguste omajate neid õigusi, mida kollektiivse esindamise organisatsioon kollektiivselt teostab, muu hulgas kohtus ja muudes institutsioonides;

2.1.7. tutvustab Eesti autorite kirjandus-, kunsti- ja muusikateoseid välismaal;

2.1.8. töötab välja ettepanekuid Eesti Vabariigi autoriõiguse seaduse ja selle kohaldamise praktika täiustamiseks;

2.1.9. arendab muud tegevust autorite loominguliste ja elukondlike ühishuvide tagamiseks.

3. EAÜ LIIKMED, NENDE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

3.1. EAÜ liikmeiks võivad olla:

3.1.1. autoriõigusega kaitstavate teoste autorid, kes on saanud vähemalt 7-aastaseks, ja kellel on vähemalt üks avalikustatud teos;

3.1.2. kirjastajad, kelle põhitegevuseks on muusika kirjastamine ja kellele kuuluvad autorite või nende pärijatega sõlmitud käsutustehingu alusel autoriõigused;

3.1.3. autorite pärijad. Juhul kui surnud autoril on mitu pärijat, peavad pärijad omavahel kokku leppima, kelle nad endi seast volitavad EAÜ liikmeks astuma.

3.2. Liikmeks astuda soovija esitab EAÜ juhatusle omakäeliselt või digitaalselt allkirjastatud avalduse. Liikmeks vastuvõtmise otsustab juhatus avalduse saamisele järgneval koosolekul. Liikmeks astumise päevaks loetakse avalduse esitamise päev, kui juhatuse otsusega ei ole määratud teisiti.

3.3. EAÜ liikmega sõlmitakse tähtajaline või tähtajatu liikmeleping.

3.4. Igal liikmel on üldkoosolekul üks hääl. EAÜ liige võib üldkoosolekul hääletada ka ühe puuduva liikme eest sellekohase volikirja alusel. Volikirja registreerib juhatus.

3.5. Liikmeks olek lõpeb:

3.5.1. liikme surmaga;

3.5.2. juriidilise isiku likvideerimisega;

3.5.3. liikme lahkudes omal soovil kirjaliku avalduse esitamisel;

3.5.4. liikme väljaheitmisega juhatuse otsusega, kui liikme tegevus ei ole kooskõlas EAÜ põhimõtete ja põhikirjaga.

3.6. EAÜ poolt teostatavad autori õigused ning teosed või teoste kategooriad, millega seotud autori õigusi EAÜ teostab, määratakse kindlaks EAÜ ja liikme vahel sõlmitud lepinguga.

3.7. EAÜ liikmel ei ole õigust ise lubada või keelata oma teoste kasutamist ajal, mil tema teoste kasutusõigusi teostab EAÜ kas vastavalt lepingule või seadusele, v.a seaduses või EAÜ poolt ettenähtud juhtudel.

3.8. EAÜ liige ei tohi ilma EAÜ sellekohase kirjaliku loata olla ühegi teise samu õigusi teostava kollektiivse esindamise organisatsiooni liikmeks.

3.9. EAÜ liikmel on õigus:

3.9.1. valida ja olla valitud juhatusse või revisjonikomisjoni liikmeks;

3.9.2. esitada üldkoosolekule ja juhatusle arutamiseks küsimusi, teha ettepanekuid EAÜ töö paremaks korraldamiseks ning olla kaasatud EAÜ töörühmadesse;

3.9.3. algatada vajaduse korral erakorralise üldkoosoleku kokkukutsumist;

3.9.4. saada üldkoosolekult ja juhatuselt teavet EAÜ tegevust puudutavates küsimustes;

3.9.5. saada autoritasu arvestamist ja väljamaksmist puuduvat üldist teavet, samuti andmeid temale laekunud autoritasu ning temaga seotud teoste kasutamise kohta;

3.9.6. saada autoriõiguslast konsultatsiooni seoses autorite õiguste kollektiivse teostamisega EAÜ poolt;

3.9.7. saada tasu teoste kasutamise eest vastavalt EAÜ ja teose kasutaja vahelisele lepingule;

3.9.8. esitada üldkoosolekule kaebusi juhatuse ja revisjonikomisjoni tegevuse peale;

3.9.9. astuda EAÜ-st välja.

3.10. EAÜ liige on kohustatud:

3.10.1. järgima käesolevat põhikirja ning täitma EAÜ üldkoosoleku, revisjonikomisjoni ja juhatuse otsuseid, mis on tehtud seadusest ja EAÜ põhikirjast lähtuvalt;

3.10.2. täitma EAÜ poolt teiste organisatsioonidega sõlmitud kokkuleppeid ja lepinguid.

3.11. EAÜ liige kohustub registreerima kõik olemasolevad ja uued teosed EAÜ poolt ettenähtud vormis.

3.12. EAÜ liige esitab EAÜ-st väljaastumiseks juhatusle kirjaliku avalduse.

3.13. Kui EAÜ liige ei täida käesolevast põhikirjast tulenevaid kohustusi, tema tegevus kahjustab EAÜ huve või ühistegevust ja ta ei võta EAÜ juhatuse või üldkoosoleku hoiatusele vaatamata kasutusele meetmeid eksimuse parandamiseks, võib juhatus ta EAÜ-st välja heita. Väljaheitmise otsusest tuleb väljaheidetule teatada kirjalikult 10 päeva jooksul pärast juhatuse otsuse vastuvõtmist. Liikmel on õigus nõuda, et väljaheitmise otsustaks üldkoosolek.

3.14. Kui liikmel on saada tasusid teose kasutamise eest, mis toimus enne liikme väljaastumist või väljaheitmist, kehtivad tasu maksmisega seotud õigused ja kohustused, mis tulenevad põhikirjast, põhikirja alusel kinnitatud dokumendist või liikmelepingust, ka pärast liikme väljaastumist või väljaheitmist.

3.15. EAÜ-st väljaastunud või väljaheidetud liikmel ei ole õigust EAÜ varale.

3¹. EAÜ KLIENDID, NENDE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

3¹.1. EAÜ klientideks võivad olla autorite pärijad, samuti kirjastajad, kes ei vasta liikmestaatuse nõuetele, kuid kes soovivad neile kuuluvaid autoriõigusi teostada EAÜ kaudu.

3^{1.2}. Kliendiks vastuvõtmise otsustab juhatus avalduse saamisele järgneval koosolekul, kusjuures kliendiks astumise päevaks loetakse avalduse esitamise päeva, kui juhatuse otsusega ei ole määratud teisiti.

3^{1.3}. EAÜ kliendiga sõlmitakse tähtajaline või tähtajatu kliendileping.

3^{1.4}. EAÜ kliendil on samad õigused ja kohustused nagu EAÜ liikmel, v.a õigus osaleda ja hääletada üldkoosolekul, olla valitud juhatusse või revisjonikomisjoni liikmeks jm õigused, mis on teostatavad ainult läbi üldkoosoleku.

4. EAÜ JUHTIMINE

4.1. EAÜ kõrgemaks juhtimisorganiks on liikmete üldkoosolek.

4.2. Korralise üldkoosoleku kutsub juhatus kokku vähemalt kord aastas aruande ja eelarve kinnitamiseks, valimiste läbiviimiseks ja teiste päevakorras olevate küsimuste arutamiseks ja otsustamiseks.

4.3. Erakorralised üldkoosolekud kutsub juhatus kokku vastavalt vajadusele omal algatusel, revisjonikomisjoni või vähemalt 1/10 liikmete kirjalikult esitatud nõudmisel hiljemalt ühe kuu jooksul. Erakorralise üldkoosoleku kokkukutsumise nõudega koos peab olema esitatud ka küsimus, mille arutamist nõutakse.

4.4. Üldkoosolekul arutamisele kuuluvad küsimused esitab juhatus. EAÜ liikmetel on õigus päevakorda täiendada seaduses ettenähtud korras.

4.5. Üldkoosoleku kokkukutsumisel avaldab juhatus vähemalt kaks nädalat enne selle toimumist EAÜ interneti koduleheküljel vastavasisulise teate. Teates märgitakse koosoleku toimumise aeg, koht ja päevakord ning koht, kus saab tutvuda arutamisele tulevate küsimustega seotud dokumentidega. Juhatus võib liikmeid üldkoosolekust teavitada ka saates igale liikmele vastavasisulise teate kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

4.6. Üldkoosolek on otsustusvõimeline sõltumata osalejate arvust.

4.7. Koosolekut juhatab EAÜ juhatuse esimees, tema puudumisel üks juhatuse liikmetest, viimase puudumisel üldkoosoleku poolt valitud EAÜ liige, protokollib juhatuse või üldkoosoleku poolt selleks määratud isik.

4.8. EAÜ üldkoosolek:

4.8.1. võtab vastu ja teeb muudatusi ning täiendusi EAÜ põhikirjas ja muudes EAÜ tegevust reguleerivates põhidokumentides;

4.8.2. annab suuniseid õiguste omajate saadaolevate summade jaotamiseks, mittejaotatavate summade kasutamiseks, õigustest saadava tasu ja selle investeerimisest saadava mis tahes tulu investeerimiseks, õigustest saadavast tasust ja õigustest saadava tasu investeerimisest tekkinud mis tahes tulust tehtavate mahaarvamiste tegemiseks ja riskijuhtimise kujundamiseks;

4.8.3. annab nõusoleku kinnisasja võõrandamiseks või koormamiseks tehtavateks tehinguteks, kui seda taotleb juhatus või revisjonikomisjon;

4.8.4. annab nõusoleku laenulepingu sõlmimiseks või tagatise andmise tehingu tegemiseks, kui seda taotleb juhatus või revisjonikomisjon;

- 4.8.5.** määrab EAÜ põhilised tegevussuunad;
- 4.8.6.** kinnitab EAÜ liikmelisuse eeskirjad;
- 4.8.7.** kinnitab EAÜ finantsaruande ja eelarve ning revisjonikomisjoni aruande; samuti läbipaistvusaruande ning muud aruanded, mille heakskiitmine on seaduse kohaselt üldkoosoleku pädevuses;
- 4.8.8.** kinnitab EAÜ poolt kogutud haldustasu suuruse EAÜ vahendusel kogutavatelt ja väljamakstavatelt autoritasudelt;
- 4.8.9.** valib 3 aastaks juhatuse, milles on 5 – 9 liiget. Üks isik tohib olla juhatuse liige järjestikusest maksimaalselt kaks ametiaega;
- 4.8.10.** määrab revisjonikomisjoni liikmete arvu ja valib 3 aastaks revisjonikomisjoni liikmed;
- 4.8.11.** otsustab liikme taotluse korral liikme väljaheitmise EAÜ-st;
- 4.8.12.** vaatab läbi ja teeb otsuseid muudes käesolevast põhikirjast tulenevates küsimustes.
- 4.9.** Kõik küsimused üldkoosolekul otsustatakse lihthääleenamusega, v.a juhtudel, kui seaduses on ette nähtud teisiti.
- 4.10.** Juhatuse kutsub kokku juhatuse esimees vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui kolm korda aastas.
- 4.11.** Juhatuse esimees on kohustatud EAÜ juhatuse erakorralise koosoleku kokku kutsuma 1/3 juhatuse liikmete, revisjonikomisjoni või 1/3 EAÜ liikmete kirjalikul nõudmisel kahe nädala jooksul nimetatud nõudmise saabumise päevast arvates.
- 4.12.** EAÜ juhatuse koosoleku aeg, koht ja arutamisele tulevad küsimused tehakse juhatuse liikmetele teatavaks vähemalt 5 päeva enne koosolekut.
- 4.13.** Juhatuse otsustusvõimeline, kui koosolekust võtab osa vähemalt 1/2 tema liikmeist, s.h. esimees.
- 4.14.** EAÜ juhatus:
- 4.14.1.** valib juhatuse liikmete hulgast juhatuse esimehe;
- 4.14.2.** otsustab EAÜ liikmeks vastuvõtmise küsimused;
- 4.14.3.** teeb üldkoosolekule ettepaneku finantsaruande ja järgmise aasta eelarve kinnitamise kohta;
- 4.14.4.** võtab tööle tegevdirektori ja määrab tema palga;
- 4.14.5.** kinnitab tegevdirektori ettepanekul palgaliste töötajate koosseisu ja palgad;
- 4.14.6.** kinnitab tegevdirektori töökohustused ja volitused;
- 4.14.7.** teeb otsuse EAÜ korraliste ja erakorraliste üldkoosolekute kokkukutsumise kohta ning määratleb üldkoosolekul arutamisele tulevad küsimused;
- 4.14.8.** moodustab vajadusel eriülesannetega töörühmi;

4.14.9. otsustab astumise teistesse seltsidesse, liitudesse, koondistesse ja ühendustesse, samuti oma eesmärkide teostamiseks vajalike juriidiliste isikute ja sihtfondide asutamise;

4.14.10. otsustab EAÜ põhikirjast tulenevaid muid küsimusi, mis ei kuulu üldkoosoleku või revisjonikomisjoni pädevusse.

4.15. Juhatuse otsuseid võetakse vastu lihthäälteenamusega. Häälte võrdsuse korral on otsustavaks juhatuse esimehe hääl.

4.16. Juhatuse töö tehnilist teenindamist teostab EAÜ Büroo.

4.17. EAÜ tegevuse vahetuks elluvijaks on EAÜ Büroo, mida juhib tegevdirektor.

4.18. EAÜ tegevdirektor:

4.18.1. korraldab EAÜ Büroo tööd;

4.18.2. esindab EAÜ-d riigi-ja omavalitsusorganites, asutustes, ettevõtetes ja organisatsioonides ning kohtus;

4.18.3. koostab eelarve projekti ja käsutab EAÜ rahalisi vahendeid;

4.18.4. võtab tööle ja vabastab töölt EAÜ palgalisi töötajaid;

4.18.5. sõlmib lepinguid ja annab välja volikirju;

4.18.6. korraldab üldkoosoleku ja juhatuse otsuste täitmist;

4.18.7. sõlmib töökokkuleppeid huvide vastastikuse esindamise kohta teiste autoriõiguse organisatsioonidega.

4.19. EAÜ tegevuse üle järelevalvefunktsiooni teostavaks organiks on revisjonikomisjon, kes oma töös juhindub EAÜ põhikirjast. Revisjonikomisjon annab oma tööst aru üldkoosolekule, üldkoosolekute vahelisel ajal esitab oma seisukohad ja ettepanekud EAÜ töö täiustamiseks juhatusele.

4.20. Revisjonikomisjoni koosolekud kutsuvad kokku revisjonikomisjoni esimees mitte harvem kui üks kord aastas.

4.21. Revisjonikomisjon:

4.21.1. kontrollib juhatuse poolt seadusandlusest kinnipidamist, põhikirja, üldkoosoleku ja juhatuse otsuste täitmist;

4.21.2. revideerib EAÜ finants-majanduslikku tegevust ja asjaajamist;

4.21.3. kontrollib vara allesolekut ja abinõude rakendamist selle tagamiseks;

4.21.4. annab nõusoleku kinnisasja võõrandamiseks või koormamiseks tehtavateks tehinguteks;

4.21.5. annab nõusoleku laenulepingu sõlmimiseks või tagatise andmise tehingu tegemiseks.

4.22. Revisjonikomisjonil on õigus esitada üldkoosolekule taotlus, et punktides 4.21.4 ja 4.21.5 nimetatud küsimustes teeks otsuse üldkoosolek. Kui juhatuse ei nõustu revisjonikomisjoni otsusega punktides 4.21.4 ja 4.21.5 nimetatud küsimustes, on juhatusel õigus esitada üldkoosolekule taotlus, et küsimuse otsustaks üldkoosolek.

5. EAÜ FINANTS-MAJANDUSLIK TEGEVUS

5.1. EAÜ tegevuseks vajalikud vahendid saadakse:

5.1.1. haldustasudest EAÜ vahendusel kogutavatelt ja väljamakstavatelt autoritasudelt;

5.1.2. kingetest, annetustest, pärandustest;

5.1.3. tasudest autorite, nende õigusjärglaste ja muude isikute poolt antud ülesannete täitmise eest;

5.1.4. muudest eraldistest vastavalt seadusele või lepingutele.

5.2. EAÜ-le võib kuuluda mistahes vara, mis on vajalik tema põhikirjaliste ülesannete täitmiseks.

5.3. EAÜ rahaliste vahendite kulutamise toimub vastavalt üldkoosoleku poolt kinnitatud eelarvele.

5.4. EAÜ aruandeaasta langeb kokku kalendriaastaga.

6. EAÜ REORGANISEERIMINE JA LIKVIDEERIMINE

6.1. EAÜ reorganiseeritakse (liitmise, ühinemise, jagunemise, eraldumise või ümberkujundamise teel) või likvideeritakse üldkoosoleku poolt vähemalt 2/3 liikmete otsusel.

6.2. EAÜ likvideerimise korral moodustab üldkoosolek likvideerimiskomisjoni, milline lahendab EAÜ vara jagamisega seotud küsimused vastavalt üldkoosolekult saadud juhistele.

Eesti Autorite Ühing on asutatud 1932. aastal ja taastatud 08.oktoobril 1991.

Eesti Autorite Ühingu põhikirja antud redaktsioon kinnitati 12.04.2017 üldkoosolekul (protokoll nr.44).

Eesti Autorite Ühingu 08.05.2023 üldkoosolekul (protokoll nr 50) on põhikirja sisse viidud täiendused ja muudatused.